

**OSNIVAČKA SKUPŠTINA
DUKLJANSKE AKADEMIJE NAUKA I UMJETNOSTI
MATIČARSKA KOMISIJA**

Hotel “Crna Gora”, Zeleni salon, Srijeda, 14. VII 1999 – u 11 sati

Dame i Gospodo, Uvaženi gosti,
Poštovane i drage kolege,

Dobrodošli u ovaj dom, na Osnivačku skupštinu Dukljanske akademije nauka i umjetnosti!

Ovaj svečani trenutak ispunjava nas osjećanjem ponosa i zadovoljstva, jer danas počinje stvarni život važna i prijeko potrebna crnogorska institucija nauke, kulture i umjetnosti. Crna Gora je u zaostatku za razvijenim svijetom najviše zbog dugoročno neadekvatne brige o programiranju krupnih projekata nauke, prosvjete i kulture, često zbog podrške nestručnim, pa i nedobronamjernim, ali i zbog naslijeđene i još uvijek neprevaziđene kolonijalne svijesti kod mnogih postojećih institucija i formalno značajnih i uticajnih ličnosti. Ova generacija stvaralaca doprinosila je da se to zaostajanje smanji i u tim nastojanjima imala je uspjeha. Ona s punom odgovornošću prihvata i ovaj poduhvat, a to je pouzdan znak da, uprkos mnogim iskušenjima, nijesmo izgubili vjeru u misiju stvaralaštva, u snagu pozitivne energije i plodnog dukljansko-crnogorskog nasljeđa, vjeru u saosjećajnu, multikulturnu i multinacionalnu, prema svijetu i prema sebi kritički otvorenu Crnu Goru.

Izvještaj Matičarske komisije, koji podnosim u svojstvu njenog predsjednika, obuhvata razvoj ideje za osnivanje ove institucije, osnovne pobude inicijatora i osnivača i programsku orijentaciju Akademije, te kriterijume za izbor članstva i tijela Akademije.

Ideja da se formira Dukljanska književna akademija dolazi od jednog od najplodnijih i najznačajnih savremenih crnogorskih književnika - pjesnika, dramaturga i romansijera Jevrema Brkovića, čija su djela u posljednjoj deceniji ovoga vijeka prevedena na više svjetskih jezika, komentarisana od uglednih kritičara i teoretičara

literature i imala veoma jaku recepciju kod čitalaca na bivšim jugoslovenskim prostorima.

Ali na insistiranje crnogorskih intelektualaca da Akademija obuhvati sve stvaralačke discipline – došlo je korisnog preinačenja prvobitne ideje. Dukljanska akademija nauka i umjetnosti, prema osnivačkim dokumentima, ima četiri odjeljenja: Odjeljenje književnosti i jezika, Odjeljenje prirodno-matematičkih i tehničkih nauka, Odjeljenje društvenih nauka i Odjeljenje umjetnosti.

2.

Osnivači Dukljanske akademije nauka i umjetnosti su dvije uvažene intelektualne asocijacije koje iza sebe imaju plodan stvaralački period – Crnogorski P.E.N. Centar i Crnogorsko društvo nezavisnih književnika. Zajedničkom odlukom P.E.N. i CDNK su formirali Matičarsku komisiju koja je, uvažavajući crnogorske specifičnosti, uradila Statut Dukljanske akademije i kriterije za prijem u njeno članstvo – koristeći dugoročno iskustvo sličnih institucija u južnoslovenskim i južnoevropskim zemljama. Kandidate za akademike predlagale su istaknute ličnosti, asocijacije i institucije iz oblasti nauke i umjetnosti, a prije razmatranja prijedloga - svaki kandidat dao je saglasnost da se njegova kandidatura kvalifikovano razmatra.

Matičarska komisija radila je u sastavu:

Predsjednik

PEROVIĆ, Sreten, književnik, naučni savjetnik

Članovi

BRKOVIĆ, Jevrem, književnik

HODŽIĆ, Zuvdija, književnik

LOMPAR, Mladen, književnik, istor. umjetnosti

NIKOLIĆ, prof. dr Božidar, ing. mašinstva

PEROVIĆ, prof. dr Miodrag, matematičar

PULEVIĆ, prof. dr Vukić, biolog-botaničar

RADOJEVIĆ, dr Danilo, istoričar literature

SIMOVIĆ, prof. dr Veselin, ing. građevinarstva

TODOROVIĆ, Rajko – Todor, slikar
VUČINIĆ, prof. dr Nebojša, pravnik
VULANOVIĆ, Vojislav, književnik

Jedno od temeljnih načela Dukljanske akademije nauka i umjetnosti jeste – uvažavanje svakog i svačijeg doprinosa razvoju nauke i kulture, demokratije i humanizma, u našim uslovima - međuljudske, međunacionalne i međukonfesionalne uzajamnosti i saradnje. U tom stavu sadržano je i načelo javnosti rada i demistifikacija sakog, pa i akademijskog zvanja.

Akademije ne bi trebalo da budu - kule od slonove kosti, tajne lože, zatvorena društva, paradne institucije. Akademije treba da budu - rasadnici vitalnih savremenih ideja, aktivni stvaralački i kritički kolektivi, branioci različitosti i zaštitnici svakog kulturnog entiteta.

Takva programska orijentacija Dukljanske akademije nauka i umjetnosti usloвила je da ova nova naučna i umjetnička institucija, pored uobičajenih tijela, ima i **Senat** - kao glas društvene i intelektualne savjesti, kao stvaralački monitoring i bitni Akademijin saradnik u iniciranju i ostvarivanju programa od najvišeg nacionalnog i multikulturnog interesa.

3.

Prema Statutu Dukljanske akademije nauka i umjetnosti, **Senat** čine ličnosti od kreativnog ugleda i građanskog digniteta. Četiri člana Senata birani su izvan reda dukljanskih akademika. Naš poznati naučni, književni i politički radnik, prof. dr Novak Kilibarda, **predsjednik Senata** – takođe nije član Dukljanske akademije nauka i umjetnosti. Cijeneći njegov ukupni stvaralački doprinos, građanski angažman na strani humaniteta i visprenost njegova duha, Matičarska komisija je zamolila gospodina Kilibardu da bude predsjednik Senata, što je on, uvažavajući naša multikulturna stremljenja, prihvatio – sa željom da, u skladu s vastitim ubjeđenjem i ustavnim obavezama društva, pomogne u programiranju i ostvarivanju projekata Akademije . U Senatu su, pored g. Kilibarde, još

tri istaknute ličnosti koje nijesu članovi Dukljanske akademije. To su: prof. dr Dragiša Ivanović, akademik CANU, g. Brasnislav Mićunović, direktor Crnogorskog narodnog pozorišta i istaknuti reditelj i g. Novica Samardžić, jedan od čelnika Matice crnogorske, urednik u TV Crne Gore, publicista-kulturolog. Ove prominentne kreativne ličnosti i pet akademika DANU sačinjavaju tijelo čije bi stvaralačko iskustvo bilo dragocjeno za svaku instituciju, za bilo koju kulturnu sredinu.

Senat Dukljanske akademije nauka i umjetnosti ima svoje uzore i u institucijama klasične crnogorske duhovnosti.

Ostala tijela Akademije ustanovljena su po uobičajenoj funkciji i nomenklaturi.

Dukljanske akademije nauka i umjetnosti ambiciozno planira da naučno i estetički revalorizuje multikulturno crnogorsko nasljeđe i unaprijedi kritički duh i stvaralaštvo svih naroda koji žive u današnjoj Crnoj Gori.

Dukljanska akademija nauka nastaje na pragu trećeg milenija - u dramatičnom trenutku koji još jednom stavlja na istorijsku probu dugovjeku duhovnost crnogorskog naroda i osvjedočenu državnost Crne Gore.

Dukljanska akademija nauka i umjetnosti plod je stvaralake, graditeljske energije ličnosti koje su svojim humanističkim idejama i djelom obilježili drugu polovinu Dvadesetog vijeka u Crnoj Gori.

Dukljanska akademija nauka i umjetnosti ne poništava postojanje bilo koje institucije, niti potcjenjuje ma i najmanji doprinos pojedinca, ustanove ili šire društvene zajednice, ali ima namjeru da na efikasan način supstituiše kreativnu pasivnost i određenu nemoć tzv. klasičnih akademija koje kraj ovoga vijeka dočekuju sa ozbiljnom odgovornošću za retrogradnu projekciju velikodržavnog unitarizma i mnoga zla koje je nacionalističko bezumlje prouzrokovalo na prostorima nekadašnje Jugoslavije.

Dukljanska akademija nauka i umjetnosti, privržena očuvanju svakog kulturnog i nacionalnog identiteta i njihovom uzajamnom bogaćenju, smatra nauku i kulturu otvorenim sistemima vrijednosti koji će nesumnjivo dovesti do personalne reintegracije

Crne Gore u svjetsku porodicu duhovno i materijalno razvijenih zemalja.

Da bi mogla da ostvaruje svoje složene zadatke kao značajna institucija crnogorske duhovnosti, Dukljanska akademija nauka i umjetnosti oslanja se na svestranu potporu donatora-utemeljitelja, na materijalnu pomoć odogvarajućih državnih institucija i eventualnu podršku namjenskih međunarodnih fondova i organizacija.

4.

Dozvolite mi, uvaženi gosti i drage kolege, da vas upoznam sa članstvom i tijelima Dukljanske akademije nauka i umjetnosti:

I.

Odjeljenje književnosti i jezika (16)

Sekretar

ROTKOVIĆ, dr Radoslav, historičar
književnosti, politikolog

Članovi

ASANOVIĆ, Sreten, književnik
BAŠIĆ, Husein, književnik
BRKOVIĆ, Jevrem, književnik
CEROVIĆ, Stanko, publicista - INOSTRANI
HODŽIĆ, Zuvdija, književnik
KOVAČ, Mirko, književnik
LOMPAR, Mladen, književnik
MALAJ, dr Vinko, albanolog
MARKOVIĆ, Momir, književnik
NIKČEVIĆ, prof. dr Vojislav, lingvista
PEROVIĆ, Sreten, književnik
RADOJEVIĆ, dr Danilo, historičar književnosti
VEŠOVIĆ, Marko, književnik - INOSTRANI
VULANOVIĆ, Vojislav, književnik
VULEVIĆ, Čedo(mir), književnik

II.

Odjeljenje prirodno-matematičkih i tehničkih nauka (12)

Sekretar

NIKOLIĆ, prof. dr Božidar, dipl. ing.

Članovi

ANĐELIĆ, prof. dr Milutin, dipl. ing. INOSTRANI

BACKOVIĆ, prof. dr Slobodan, fizičar

DEDIJER, prof. dr Stevan, nuklearni fizičar

član više akademija u SAD, Švedskoj i Japanu INOSTRANI

KULIŠ, prof. dr Mihajlo, ljekar

KULJAČA, prof. dr Ljubomir, dipl. ing. INOSTRANI

PEROVIĆ, prof. dr Miodrag, matematičar

PEŠIĆ, dr sci Branislav, ljekar

PJEŠČIĆ, prof. dr Miljan, fiziko-hemičar

PLAMENAC, prof. dr Mihailo, dipl. ing.

PULEVIĆ, prof. dr Vukić, biolog/botaničar

SIMOVIĆ, prof. dr Veselin, dipl. ing. INOSTRANI

5.

III.

Odjeljenje društvenih nauka (12)

Sekretar

ŠEKULARAC, prof. dr Božidar, slavista-

Članovi

BLAGOJEVIĆ, prof. dr Obren, pravnik i ekonomist
akad. SANU i CANU - INOSTRANI

BLAGOJEVIĆ, prof. dr Slobodan, pravnik

KOVAČEVIĆ, prof. dr Branislav, istoričar

MITRIĆ, prof. dr Blagota, pravnik NAPUSTIO

PAJOVIĆ, dr Radoje, istoričar

PAVIĆEVIĆ, prof. dr Branko, istoričar, akad. CANU
POPOVIĆ, prof. dr Milan, pravnik NAPUSTIOM
RADOJIČIĆ, prof. dr Branko, geograf
RADONJIĆ, prof. dr Radovan, politikolog
RASTODER, vanr. prof. dr Šerbo, istoričar
VUČINIĆ, prof. dr Nebojša, pravnik

IV.

Odjeljenje umjetnosti (11)

Sekretar

PEJOVIĆ, prof. Pavle, vajar

Članovi

BOGDANOVIĆ, prof. dr Bogdan, arhitekta - INOSTRANI
ĐURIĆ, Miodrag – Dado, slikar, akademik CANU
GROZDANIĆ, prof. Mile, grafičar - INOSTRANI
ODALOVIĆ, Boško, slikar
POPOVIĆ, Dimitrije, slikar
RADEVIĆ, mr Svetlana – Kana, arhitekta, član Ruske
akademije za arhitekturu
RADOVIĆ, prof. dr Ranko, arhitekta
STANIĆ, Vojislav, slikar, akademik CANU
TODOROVIĆ, Rajko – Todor, slikar
VOJVODIĆ, Radmila, reditelj i dramaturg

6.

SENAT AKADEMIJE

Predsjednik

KILIBARDA, prof. dr Novak, književnik

Članovi

IVANOVIĆ, prof. dr Dragiša, fizičar
MIĆUNOVIĆ, prof. Branislav, reditelj
PEROVIĆ, Sreten, književnik

PULEVIĆ, prof. dr Vukić, biolog
ROTKOVIĆ, dr Radoslav, književnik
STANIĆ, Vojislav, slikar
SAMARDŽIĆ, Novica, kulturolog
VULEVIĆ, Čedo(mir), književnik

PREDSJEDNIŠTVO AKADEMIJE

BRKOVIĆ, Jevrem, književnik
LOMPAR, Mladen, književnik
NIKOLIĆ, prof. dr Božidar, dipl. ing.
PEJOVIĆ, prof. Pavle, vajar
PEROVIĆ, prof. dr Miodrag, matematičar
PEROVIĆ, Sreten, književnik
PULEVIĆ, prof. dr Vukić, biolog
RADOJEVIĆ, dr Danilo, istoričar književnosti
RADOJIČIĆ, prof. dr Branko, geograf
ŠEKULARAC, prof. dr Božidar, istoričar
VULANOVIĆ, Vojislav, književnik

POČASNI PREDŠEDNIK *DANU*

BLAGOJEVIĆ, prof. dr Obren
akademik SANU i CANU

PREDŠEDNIK DUKLJANSKE AKADEMIJE

BRKOVIĆ, Jevrem, književnik

POTPREDSJEDNICI AKADEMIJE

LOMPAR, Mladen, književnik
PEROVIĆ, prof. dr Miodrag, matematičar
RADOJIČIĆ, prof. dr Branko, geograf

GENERALNI SEKRETAR
PULEVIĆ, prof. dr Vukić, biolog

7.

Sve odluke Matičarska komisija donijela je jednoglasno: usvajanje Statuta i izbor tijela Akademije, što danas stavljamo na uvid javnosti. Članstvi-utemeljitelji Dukljanske akademije – a to su svi gorenavedeni akademici – po redosljedu koji utvrdi Predsjedništvo, na prvoj radnoj sjednici Akademije, u septembru, održaće svoje pristupne besjede.

Hvala vam na pažnji, hvala kolegama-novinarima i njihovim informativnim kućama – za izvanredno iscrpno i profesionalno praćenje nastajanja ove institucije.

Nadamo se da ćemo u svima prisutnima, i u čitavom crnogorskom društvu, imati pouzdanog saradnika i dobroželatelja.

Za Matičarsku komisiju
Predšednik
Sreten Perović

U Podgorici, 14. jula 1999.